

تداخلات رایج دارویی (۲)

کاربامازپین و مهارکننده های آنزیمی:

کاربامازپین به مهارکننده های خاص متابولیسم میکروزومی کبد، مانند سایمتدین، اریترومايسين، دانازول، ديلتياز، فلوکستین، ایزونیازید، پروپوکسی فن و وراپامیل بسیار حساس است. اثرات سمی تداخل کاربامازپین با مهار کننده معمولاً در عرض چند روز اول درمان بروز می کنند. اما در مورد دانازول و فلوکستین یک هفته یا بیشتر طول می کشد تا این علائم ظاهر شوند. علائم مسمومیت شامل گیجی، خواب آلودگی، سردرد، تهوع، استفراغ، تاری دید، آتاکسی (ناهماهنگی یا بی نظمی حرکات عضلات است به شرطی که ضعف ماهیچه ای وجود نداشته باشد) و نیستاگموس (حرکات منظم و نوسانی و مکرر چشم ها در یک یا چند منطقه بینایی که بطور غیر ارادی رخ می دهد) می باشند.

نام دارو	دارو یا دسته دارویی تداخل کننده	زمان شروع تداخل	احتمال بروز	تداخل
کاربامازپین	ماکرولید ها	سریع	محرز	افزایش غلظت کاربامازپین
	مهارکننده های MAO	تاخیری	محمتم	بروز اثرات جانبی: تشنج، سفتی عضلانی و...
	نفازودون	تاخیری	محمتم	افزایش سطح سرمی کاربامازپین و کاهش سح سرمی نفازودون

داروهای ضد بارداری خوراکی و محرک های آنزیمی:

متابولیسم کنتراستپتوهای خوراکی به وسیله محرک های آنزیمی افزایش می یابد و در نتیجه کارایی آنها کم می شود. ریفامپین و سایر محرک های آنزیمی (مانند باربیتوراتها، کاربامازپین، فنی توئین و پیریمیدون) خطر باروری را در خانم هایی که داروهای خوراکی جلوگیری از حاملگی مصرف می کنند، به وضوح افزایش می دهد. بروز بی نظمیهای قاعدگی مانند لکه بینی یا قطع خونریزی شاید نشانه تداخل باشد و در جهت از بین بردن تداخل اقداماتی باید صورت بگیرد. البته فقدان چنین بی نظمی هایی تضمین نمی کند که تداخل رخ نداده است.

داروهای ضد بارداری خوراکی و آنتی بیوتیک ها:

اغلب آنتی بیوتیک ها به دلیل تداخل در چرخه روده ای - کبدی استروژن با دارو های ضد بارداری خوراکی تداخل دارند و میزان اثر بخشی آن ها را کم می کنند. به همین دلیل برای رفع خطر بارداری ناخواسته در طول درمان کوتاه مدت با آنتی بیوتیک ها و یک هفته پس از اتمام آن باید از روش حفاظتی دیگری استفاده شود. جهت جلوگیری از لکه بینی احتمالی با پزشک مربوطه به جهت افزایش دوز داروی ضد بارداری خوراکی مصرفی مشورت گردد.

خبرنامه دارویی

✓ **جتتامایسین با فوروزماید:** مصرف آنتی بیوتیک های آمینوگلیکوزیدی با دیورتیک های لوپ کلیه مثل فوروزماید، باعث افزایش سمیت شنوایی و از بین رفتن شنوایی به درجات مختلف و نیز از بین رفتن غیر قابل برگشت شنوایی می گردد.

✓ **سالبوتامول و آلفا/ بتا بلاکر ها:** اثرات سالبوتامول در هنگام استفاده همزمان با آلفا/بتا بلاکر ها مثل پروپرانولول کاهش می یابد و احتمال بروز برونکواسپاسم در بیماران دچار آسم و دیگر بیماریهای انسدادی ریه را به شدت افزایش می دهد (آتاگونسیم).

✓ **سیلدنافیل و ایزوسورباید دی نترات:** مصرف سیلدنافیل، تادالافیل و ... در بیماران قلبی عروقی باید با احتیاط فراوان و تحت نظر پزشک باشد. مصرف همزمان این دارو ها با دارو های حاوی نترات مثل ایزوسورباید دی نترات باعث افت شدید فشار خون و در نتیجه مرگ خواهد شد.

دارو های مقلد سیستم سمپاتیک و مهار کننده های MAO:

داروهای مقلد سمپاتیک از قبیل آفتماین ها، افدرین، فنیل افرین، فنیل پروپانول آمین و پزودوافدرین در بیمارانی که **مهار کننده های MAO** مثل فنلزمین، ترانیل سیپرومین، سلژیلین، موکلوماید و ... مصرف می کنند، ممکن است منجر به افزایش فشار خون و افزایش دمای بدن، تشنج، آریتمی و در نهایت مرگ شود. رایج ترین این سمپاتومیمتیک ها عبارتند از ترکیبات ضدسرفه و سرماخوردگی و ترکیبات مربوط به رژیم غذایی که اینگونه ترکیبات می توانند بدون نسخه نیز تهیه شوند.

✓ مصرف همزمان داروهای مهار کننده MAO با اغلب داروهای ضد افسردگی ممانعت دارد و حتی با بعضی از این دارو ها مثل فلوکستین باید حداقل ۱۴ روز فاصله زمانی داشته باشند.

شیرین بیان و داروهای ضد فشار خون بالا:

شیرین بیان حاوی ترکیباتی است که فشار خون را بالا می برد. به همین دلیل تأثیر داروهای ضد فشار خون را کاهش می دهد. از این گذشته همین ترکیبات می تواند احتمال بروز عوارض جانبی کورتون ها مانند پوکی استخوان، ورم و آب سیاه چشم (گلوکوم) را نیز افزایش دهد. توصیه می شود اگر فردی تحت درمان با این داروها می باشد، روزانه بیش از ۱۰ گرم شیرین بیان به صورت پاستیل، دم کرده یا شکلات مصرف نکند.

لیتیم و داروهای ضدالتهاب غیر استروئیدی NSAIDs

داروهای ضدالتهاب متعددی غلظت لیتیم پلاسما را افزایش می دهند و احتمالاً اکثر آنها این اثر را دارند. اگرچه شدت تداخل با دوزهای مختلف آنها فرق می کند.

علائم مسمومیت با لیتیم عبارتند از تهوع، استفراغ، اسهال، بی اشتهایی، لرزش شدید، گفتار مبهم، سرگیجه، آشفتگی ذهن، بیحالی و در موارد خطرناک حمله، کند ذهنی، کما و عارضه شدید قلبی عروقی .